

ახორციელდება რა სკკ XXIV და XXV ყრილობების მიერ შემუშავებულ ეკონომიკური სტრატეგიის, ლინინური პარტიის ნაკადი ხელმძღვანელობითი საბჭოთა ხალხმა მოახერხა შემდგომი წარმატებითი კომუნისტური მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნასა და საბჭოთა ადამიანების კეთილდღეობის გაუმჯობესებაში.

განმტკიცდა მეშვიდე კლასის, კომპლექსური გლობალიზაცია და სახალხო ინტელიგენციის კავშირი, საბჭოთა საზოგადოების სოციალურ-პოლიტიკური და იდეური ერთიანობა, კიდევ უფრო მჭიდრო გახდა სსრ კავშირის ხალხთა მეგობრობა. ახალ საფეხურზე ავიდა სოციალისტური დემოკრატია, გაიზარდა მშრომელთა საზოგადოებრივი და საზოგადოებრივი აქტიურობა, ამაღლდა სახალხო დემოკრატია საბჭოების, პროფკავშირებისა და კომკავშირის როლი, მიღებულია სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუცია — განვითარებული სოციალიზმის კონსტიტუცია.

გაფართოვდა და გამძლიერდა სსრ კავშირის თანამეგობრობა მომხმარებელთა ქვეყნებთან. საბჭოთა კავშირი თანამშრომლობდა ასიამის ხორცს მშვიდობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობისათვის, ხალხთა თანაცხოვრებისა და დამოუკიდებლობისათვის, საერთაშორისო დამახტობის შენელებისათვის ბრძოლის პროგრამას, განუხრავლად იზრდებოდა მისი გავლენა მსოფლიო მოვლენების მიმდინარეობაზე.

I. 1976-1980 წლებში ეკონომიკის განვითარებისა და ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების ძირითადი შედეგები

მეათე ხუთწლეულში სახალხო მეურნეობა ვითარდებოდა სკკ XXV ყრილობის მიერ განსაზღვრული კურსის შესაბამისად, რომლის მიზანია საბჭოთა ხალხის კეთილდღეობის შენეობის გაუმჯობესება საზოგადოებრივი წარმოების დინამიკური განვითარების, მისი ეფექტიანობისა და მუშაობის ხარისხის ამაღლების საფუძველზე. გადიდა ქვეყნის ეროვნული დოვლათი, მიღწეულია ეკონომიკური და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის, მატერიალური წარმოებისა და არასაწარმოო სფეროს ყველა დარგის ზრდა. სათანადო ღონეზეა საბჭოთა სახელმწიფოს თავდაცვისუნარიანობა.

მეცხრე ხუთწლეულთან შედარებით ეროვნული შემოსავალი გადიდა 400 მილიარდი მანეთით, მრეწველობის პროდუქტის — 717 მილიარდი მანეთით და სოფლის მეურნეობის პროდუქტის — 50 მილიარდი მანეთით. ეროვნული შემოსავლის თითო მანეთზე გამოყენებული უშუალოდ მოსახლეობის მოხმარებისათვის, სამინიო და სოციალურ-კულტურული მშენებლობისათვის.

კაპიტალურმა დაბანდება სახალხო მეურნეობაში 634 მილიარდი მანეთი შეადგინა. ძირითადი ფონდები გაიზარდა 1,4-ჯერ. ამოქმედდა 1200-ზე მეტი მსხვილი სამრეწველო საწარმო.

უზრუნველყოფილია მძიმე მრეწველობის — ეკონომიკის საფუძვლის შენეობა ზრდა. დაჩქარებით ვითარდებოდა დარგები, რომლებიც ტექნიკურ პროგრესს განსაზღვრავს. გაიზარდა საბაზისის მოპოვება, ელექტროენერჯის გამოშვება, შავი და ფერადი ლითონების წარმოება. სახალხო მოხმარების საქონლის გამოშვება 21 პროცენტით გაიზარდა, მათ შორის კულტურულ-საყოფაცხოვრებელი და საოჯახო დანიშნულების საქონლის — 41 პროცენტით; უფრო გაფართოვდა ნაწარმის ასორტიმენტი, გაუმჯობესდა მისი ხარისხი.

დაჩქარდა მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი, გაიზარდა სახალხო მეურნეობაში ხალხის ტექნიკური დანერგვის მასშტაბი, ამაღლდა წარმოების ტექნიკური დონე. ამ ამაღლების გადაწყვეტაში დიდი წვლილი შეიტანა საბჭოთა მეცნიერებმა.

თანამშრომლობდა ხორციელდებოდა პარტიის აგრარული პოლიტიკა. მტკიცდებოდა სოფლის მეურნეობის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, რომელიც სულ უფრო მეტად იძენს ინდუსტრიულ იერსახეს. კაპიტალურმა დაბანდებაში ამ დარგში საბჭოთა მთელი კომპლექსის მიხედვით შეადგინა 170 მილიარდი მანეთზე მეტი, ანუ სახალხო მეურნეობაში კაპიტალური დაბანდებათა საერთო მოცულობის 27 პროცენტზე მეტი. სოფლის მეურნეობაში მიიღო 1,8 მილიონი ტრაქტორი, 1,3 მილიონზე მეტი სატრექტორი ავტომობილი და დაახლოებით 540 ათასი სამარცვლო კომბინი, მნიშვნელოვანი რაოდენობის მანქანები მცხოვრებლობისა და სპეციალიზაციისათვის, დაახლოებით 390 მილიონი ტონა მინერალური სასუქები. შრომის ენერგიალუბრეობა გაიზარდა 1,4-ჯერ, დიდი მასშტაბით წარმოებდა საირაკუნისა და სამედიკალური მშენებლობის სამუშაოები. საწყვიდი და დამბრობილი მიწების ფართობმა თითქმის 35 მილიონი ჰექტარი შეადგინა. ხორციელდებოდა რუსეთის უსვსრ არამედიკალური ზონის სოფლის მეურნეობის აღმავლობის კომპლექსური პროგრამა. უფრო დიდა და მრავალმხრივი ხსნილია შეიძინა სასოფლო-სამეურნეო წარმოების კონცენტრაციამ და სპეციალიზაციამ, აგრესამრეწველო ინტენსივობამ.

უზრუნველყოფილია სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების ზრდა. მარცვლულს საშუალო წლიურმა მოთხოვნა მისავალმა ხუთწლეულში პირველად გადააჭარბა 205 მილიონ ტონამ. გაიზარდა ხორცის, რძის, კვერცხის, ბამბისა და სხვა პროდუქციის წარმოება.

კიდევ უფრო განვითარდა ტრანსპორტი, გაუმჯობესდა მისი ტექნიკური აღჭურვა. ტვირთბრუნვაში გაიზარდა მილადონი, საზღვაო და საავტომობილო ტრანსპორტის, ხოლო მგზავრთა გადაყვანაში — საპირო ტრანსპორტის როლი. გრძელდებოდა ბაიკალ-ამურის რკინიგზის მავსტრალის მშენებლობა.

სსრ კავშირის ეკონომიკა ვითარდებოდა როგორც ერთიანი სახალხო-სამეურნეო კომპლექსი. მნიშვნელოვანად გადიდა თითოეული რესპუბლიკის ეკონომიკური პოტენციალი.

დაჩქარებული ტემპით იქმნებოდა ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსები, განსაკუთრებით ქვეყნის ჩრდილოეთ და აღმოსავლეთ რაიონებში. დასავლეთ ციმბირში ნავთობის მოპოვება (მათ შორის გახსნილი კონდენსატი) 2,1-ჯერ გაიზარდა, გახსდა — 4,3-ჯერ.

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის, მართვის სრულყოფის საფუძველზე მიღწეულია წარმოების ეფექტიანობის ამაღლება. საზოგადოებრივი წარმის ნაყოფიერება 17 პროცენტით გაიზარდა. მრეწველობაში შრომის ნაყოფიერების გადიდების გზით მიღებულია პროდუქციის მატების 75 პროცენტი, სოფლის მეურნეობაში — მთელი მატება, მშენებლობაში — სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა მატების 95 პროცენტი. გაუმჯობესდა პროდუქციის ხარისხი.

ახალი დიდა ნაბიჯი გადაიდგა სოციალური ამოცანების გადაწყვეტის გზაზე. ეროვნული შემოსავლიდან ხუთი წლის მანძილზე ხალხის ცხოვრების დონის ამაღლებისათვის გამოიყო 334 მილიარდი მანეთით მეტი სახსრები, ვიდრე მეცხრე ხუთწლეულში. უფრო სრულად ემყოფილდებოდა საბჭოთა ადამიანების მატერიალურ

სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის ამოცანების გადაწყვეტაში, საბჭოთა ხალხის, ყველა მოკავშირე რესპუბლიკის მშრომელთა აღმშენებლობითი საქმიანობაში გაიზარდა კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელი, წარმართველი და მარგანიზებელი როლი.

საბჭოთა ხალხი მომავალ ათწლეულს (1981-1990 წლებს) იწყებს იმის მტკიცე გადაწყვეტილებით, რომ იგი ახალი დიდი საქმეებისა და მიღწევების ათწლეულად გადააქციოს.

სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მიმართულებანი შემუშავებულია სკკ პროგრამისა და პარტიის XXIV, XXV ყრილობების გადაწყვეტილებების საფუძველზე, საბჭოთა საზოგადოების განვითარებაში მოთვლებულ წარმატებებზე დაყრდნობით. ისინი აზოგადად სსრ კავშირში კომუნისტური მშენებლობის პრაქტიკას, ითვალისწინებენ სხვა სოციალისტური ქვეყნების გამოცდილებას, ხორცს ასამენ კომუნისტური პარტიის სტრატეგიასა და ტექნიკურ ეკონომიკურ და სოციალური განვითარების უმნიშვნელოვანეს საკითხებზე თანხმობის წლებს კონკრეტული პირობების შესაბამისად, ასახავენ ჩვენი გეგმების მშვიდობიან, აღმშენებლობით ხასიათს.

II. ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

დამდგარი ათწლეული ახალი დიდი ეტაპია კომუნისტური მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნაში, საზოგადოებრივი ურთიერთობის განვითარებაში, ახალი აღმშენებლობის ჩამოყალიბებაში. ამ პერიოდში უნდა უზრუნველყოფილი იქნას სოციალიზმის საზოგადოების შესაძლებლობათა და უზიარტესობათა უფრო სრული გამოყენება, მნიშვნელოვანად გადიდოს მისი მატერიალური და სულიერი სიმდიდრეები, ეკონომიკური და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი. განმტკიცდეს სსრ კავშირის სოციალური საფუძველი — მუშათა, გლეხთა და ინტელიგენციის ურდველი კავშირი; განმტკიცდეს ხალხთა მეგობრობა.

თანამშრომლობდა განახორციელებს თავის ეკონომიკურ სტრატეგიას, რომლის უმადლესი მიზანია ხალხის ცხოვრების მატერიალური და კულტურული დონის განუხრავლი ამაღლება, უკეთესი პირობების შექმნა იმისათვის, რომ ყველმხრივ განვითარდეს პიროვნება მთელი საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის შემდგომი ამაღლების, შრომის ნაყოფიერების გადიდების, საბჭოთა ადამიანების სოციალური და შრომითი აქტიურობის ზრდის საფუძველზე.

აქედან გამომდინარე, უახლოეს ათწლეულში: უნდა უზრუნველყოფილი იქნას საზოგადოების შემდგომი სოციალური პროგრესი, განახორციელო ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების ფართი პროგრამა.

უფრო სრულად დავიწყალოთ მთელი მოსახლეობის მოთხოვნილება მათი სახარისხოვანი და მრავალფეროვანი კვების პროდუქტებზე, სამეწველო საქონელზე, კულტურულ-საყოფაცხოვრებელი და საოჯახო დანიშნულების საგნებზე.

გაუმჯობესდეს მოსახლეობის საბინო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებელი პირობები, ძირითადად მივადლოთ იმას, რომ თითოეული ოჯახი უზრუნველყოფილი იქნას სასახლით, განვითაროთ კომუნალური მეურნეობა და ტრანსპორტი, კეთილმოეწყვიტ ქალაქები და სოფლები.

განახორციელოთ ღრმა გარდაქმნები ადამიანთა ცხოველქმედობის უმნიშვნელოვანეს სფეროში — შრომაში, გაუმჯობესდეს და შევასუბუქოთ მისი პირობები, უზრუნველყოფილი იქნას მათი უზრუნველყოფითი მუშაობის ფართო შესაძლებლობანი, მნიშვნელოვანდლოვების წინაშე განხორციელოთ დავის დაწყებული ლეგებში. შემოღებულია ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების I-V კლასების მოსწავლეობისათვის სხელმძღვანელების უფრო მეტი. განხორციელდა სხვა სოციალური ღონისძიებანი.

გაიზარდა ბევრი სასურსათო და არასასურსათო საქონლის მოხმარება. კიდევ უფრო განვითარდა მომსახურების სფერო. საცალო საქონლობრუნვა 24 პროცენტით გაიზარდა, საყოფაცხოვრებელი მომსახურების მოცულობა — 43 პროცენტით.

ფართო მასშტაბით წარმოებდა საბინო მშენებლობა. ამ მიზნით გამოიყო 87,2 მილიარდი მანეთი, რაც მეტია, ვიდრე ხუთწლეული ეგვიტით იყო დასახული. ხუთწლეულში აშენდა 530 მილიონი კვადრატული მეტრი საერთო ფართობის საცხოვრებელი სახლი. საბინო პირობები გაუმჯობესდა 50 მილიონზე მეტ კაცს. ახლა ქალაქის მოსახლეობის დაახლოებით 80 პროცენტი ცხოვრობს ცალკე ბინებში.

მიღწეულია პროგრესი განათლების, კულტურის, ჯანმრთელობის დაცვის, ფიზკულტურისა და სპორტის დარგში. შეიქმნა უფრო ხელმეწყობი პირობები მოსახლეობის დასვენებისათვის.

წარმატებით ჩაიარა XXII ზაფხულის ოლიმპიურმა ასაბრუნებმა, რომელიც პირველად გაიშარა სოციალისტურ ქვეყანაში.

ხორციელდებოდა ახალგაზრდობის საყოფილო საშუალო განათლება. გაფართოვდა კარების მომზადება. პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში კვალიფიკაცია მიიღო 12,5 მილიონმა ქალშვილმა და ქალბატმა. უმაღლესმა და საშუალო სპეციალურმა სასწავლებლებმა მოამზადეს 10 მილიონი სპეციალისტი.

ქმნიდა ოცნები 1975 წლის 834 ათასიდან გაიზარდა 1 მილიონამდე 1980 წელს, ხოლო საავადმყოფოს საშუალო რაოდენობა 10 ათას მცხოვრებელზე განვითარებით 118-დან — 125-მდე. გაფართოვდა სანატორიუმების, დასასვენებელი სახლების, პანსიონატების, ბავშვთა სკოლამდელი დაწესებულებების, პიონერთა ბანაკების, პიონერთა და მოსწავლეთა სახლების ქსელი.

განხორციელდა ღონისძიებანი გარემოს დაცვის, ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენებისა და აღდგენისათვის. ამ მიზნისათვის გაწეული ხარჯები 1,5-ჯერ გაიზარდა.

უფრო მრავალმხრივი გახდა თანამშრომლობა მომხმარებელთა კომპლექსებში. გრძელდებოდა ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი სოციალისტური ქვეყნების ეკონომიკური ინტეგრაციის გრძელვადიანი კომპლექსური პროგრამის რეალიზაცია. გაფართოვდა ეკონომიკური კავშირთა თანხმობა განვითარებად და კაპიტალისტურ ქვეყნებთან.

ეკონომიკის განვითარებასა და სოციალური ამოცანების გადაწყვეტაში მიღწეულია გასული წლების მნიშვნელოვანი ექნებათა, უფრო სრულად რომ გამოიყენებინა ეგვიტანი მეურნეობის უზიარტესობანი, უფრო აქტიურად რომ გამოეყენა ბუნებაში საწარმოო რეზერვები, მტკიცე ბრძოლა გამოეყენებინა ნაკლებობის წინააღმდეგ. ყველა დარგში და საწარმოო რეალიზაციაში დაწესებულ გეგმებს. ნელა მცირდებოდა მეთონისა და საბინოს ხარჩენები და დანაჯარები, სუსტად იყო გამოყენებული მეორეული რესურსები. დაძლეული არ არის კაპიტალური დანახარების დასუსტება. უზრუნველდებოდა საწარმოო ობიექტების მშენებლობისა და ამოქმედების ვადები. სოფლის მეურნეობაში საკმაოდ ეფექტიანად ვერ იყენებდნენ მისთვის გამოყოფილ რესურსებს. არ აღმუშავებოდა ნაკლებობის რეზერვების ტრანსპორტის მუშაობაში. იყო სიმწელები ზოგნობის ასპურსათი და სამრეწველო საქონლით, ბინებით, საყოფაცხოვრებელი მომსახურებით მოსახლეობის უზრუნველყოფაში.

ცალკეულ ეკონომიკური და სოციალური ამოცანების გადაწყვეტა გართულებული იყო სასარგებლო წიაღისეულის ბევრი ძველი, მათ შორის დიდი საბადოების ამოწურვის, მოპოვების მრეწველობის ძირითადი ცენტრების აღმოსავლეთა და ჩრდილოეთში ადგილგანადგობის, აგრეთვე 1977, 1979 და 1980 წლებში სოფლის მეურნეობისათვის არახელსაყერი ამინდის პირობების გამო.

წარმოების ეფექტიანობის ამაღლების, შრომის ნაყოფიერების ზრდის დარგში ვერ გადაწყდა ამოცანები ისე, როგორც გეგმით იყო გათვალისწინებული. მართვისა და დაგეგმვის მექანიზმი, მეურნეობრიობის მეთოდები, შრომისა და სამეცნიერებლო დისციპლინის დონე ჩამორჩებოდა თანამედროვე მოთხოვნებს. ეს ახელებდა

III. ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

დამდგარი ათწლეული ახალი დიდი ეტაპია კომუნისტური მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნაში, საზოგადოებრივი ურთიერთობის განვითარებაში, ახალი აღმშენებლობის ჩამოყალიბებაში. ამ პერიოდში უნდა უზრუნველყოფილი იქნას სოციალიზმის საზოგადოების შესაძლებლობათა და უზიარტესობათა უფრო სრული გამოყენება, მნიშვნელოვანად გადიდოს მისი მატერიალური და სულიერი სიმდიდრეები, ეკონომიკური და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი. განმტკიცდეს სსრ კავშირის სოციალური საფუძველი — მუშათა, გლეხთა და ინტელიგენციის ურდველი კავშირი; განმტკიცდეს ხალხთა მეგობრობა.

თანამშრომლობდა განახორციელებს თავის ეკონომიკურ სტრატეგიას, რომლის უმადლესი მიზანია ხალხის ცხოვრების მატერიალური და კულტურული დონის განუხრავლი ამაღლება, უკეთესი პირობების შექმნა იმისათვის, რომ ყველმხრივ განვითარდეს პიროვნება მთელი საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის შემდგომი ამაღლების, შრომის ნაყოფიერების გადიდების, საბჭოთა ადამიანების სოციალური და შრომითი აქტიურობის ზრდის საფუძველზე.

აქედან გამომდინარე, უახლოეს ათწლეულში: უნდა უზრუნველყოფილი იქნას საზოგადოების შემდგომი სოციალური პროგრესი, განახორციელო ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების ფართი პროგრამა.

უფრო სრულად დავიწყალოთ მთელი მოსახლეობის მოთხოვნილება მათი სახარისხოვანი და მრავალფეროვანი კვების პროდუქტებზე, სამეწველო საქონელზე, კულტურულ-საყოფაცხოვრებელი და საოჯახო დანიშნულების საგნებზე.

გაუმჯობესდეს მოსახლეობის საბინო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებელი პირობები, ძირითადად მივადლოთ იმას, რომ თითოეული ოჯახი უზრუნველყოფილი იქნას სასახლით, განვითაროთ კომუნალური მეურნეობა და ტრანსპორტი, კეთილმოეწყვიტ ქალაქები და სოფლები.

განახორციელოთ ღრმა გარდაქმნები ადამიანთა ცხოველქმედობის უმნიშვნელოვანეს სფეროში — შრომაში, გაუმჯობესდეს და შევასუბუქოთ მისი პირობები, უზრუნველყოფილი იქნას მათი უზრუნველყოფითი მუშაობის ფართო შესაძლებლობანი, მნიშვნელოვანდლოვების წინაშე განხორციელოთ დავის დაწყებული ლეგებში. შემოღებულია ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების I-V კლასების მოსწავლეობისათვის სხელმძღვანელების უფრო მეტი. განხორციელდა სხვა სოციალური ღონისძიებანი.

გაიზარდა ბევრი სასურსათო და არასასურსათო საქონლის მოხმარება. კიდევ უფრო განვითარდა მომსახურების სფერო. საცალო საქონლობრუნვა 24 პროცენტით გაიზარდა, საყოფაცხოვრებელი მომსახურების მოცულობა — 43 პროცენტით.

ფართო მასშტაბით წარმოებდა საბინო მშენებლობა. ამ მიზნით გამოიყო 87,2 მილიარდი მანეთი, რაც მეტია, ვიდრე ხუთწლეული ეგვიტით იყო დასახული. ხუთწლეულში აშენდა 530 მილიონი კვადრატული მეტრი საერთო ფართობის საცხოვრებელი სახლი. საბინო პირობები გაუმჯობესდა 50 მილიონზე მეტ კაცს. ახლა ქალაქის მოსახლეობის დაახლოებით 80 პროცენტი ცხოვრობს ცალკე ბინებში.

მიღწეულია პროგრესი განათლების, კულტურის, ჯანმრთელობის დაცვის, ფიზკულტურისა და სპორტის დარგში. შეიქმნა უფრო ხელმეწყობი პირობები მოსახლეობის დასვენებისათვის.

წარმატებით ჩაიარა XXII ზაფხულის ოლიმპიურმა ასაბრუნებმა, რომელიც პირველად გაიშარა სოციალისტურ ქვეყანაში.

ხორციელდებოდა ახალგაზრდობის საყოფილო საშუალო განათლება. გაფართოვდა კარების მომზადება. პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში კვალიფიკაცია მიიღო 12,5 მილიონმა ქალშვილმა და ქალბატმა. უმაღლესმა და საშუალო სპეციალურმა სასწავლებლებმა მოამზადეს 10 მილიონი სპეციალისტი.

ქმნიდა ოცნები 1975 წლის 834 ათასიდან გაიზარდა 1 მილიონამდე 1980 წელს, ხოლო საავადმყოფოს საშუალო რაოდენობა 10 ათას მცხოვრებელზე განვითარებით 118-დან — 125-მდე. გაფართოვდა სანატორიუმების, დასასვენებელი სახლების, პანსიონატების, ბავშვთა სკოლამდელი დაწესებულებების, პიონერთა ბანაკების, პიონერთა და მოსწავლეთა სახლების ქსელი.

განხორციელდა ღონისძიებანი გარემოს დაცვის, ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენებისა და აღდგენისათვის. ამ მიზნისათვის გაწეული ხარჯები 1,5-ჯერ გაიზარდა.

უფრო მრავალმხრივი გახდა თანამშრომლობა მომხმარებელთა კომპლექსებში. გრძელდებოდა ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი სოციალისტური ქვეყნების ეკონომიკური ინტეგრაციის გრძელვადიანი კომპლექსური პროგრამის რეალიზაცია. გაფართოვდა ეკონომიკური კავშირთა თანხმობა განვითარებად და კაპიტალისტურ ქვეყნებთან.

ეკონომიკის განვითარებასა და სოციალური ამოცანების გადაწყვეტაში მიღწეულია გასული წლების მნიშვნელოვანი ექნებათა, უფრო სრულად რომ გამოიყენებინა ეგვიტანი მეურნეობის უზიარტესობანი, უფრო აქტიურად რომ გამოეყენა ბუნებაში საწარმოო რეზერვები, მტკიცე ბრძოლა გამოეყენებინა ნაკლებობის წინააღმდეგ. ყველა დარგში და საწარმოო რეალიზაციაში დაწესებულ გეგმებს. ნელა მცირდებოდა მეთონისა და საბინოს ხარჩენები და დანაჯარები, სუსტად იყო გამოყენებული მეორეული რესურსები. დაძლეული არ არის კაპიტალური დანახარების დასუსტება. უზრუნველდებოდა საწარმოო ობიექტების მშენებლობისა და ამოქმედების ვადები. სოფლის მეურნეობაში საკმაოდ ეფექტიანად ვერ იყენებდნენ მისთვის გამოყოფილ რესურსებს. არ აღმუშავებოდა ნაკლებობის რეზერვების ტრანსპორტის მუშაობაში. იყო სიმწელები ზოგნობის ასპურსათი და სამრეწველო საქონლით, ბინებით, საყოფაცხოვრებელი მომსახურებით მოსახლეობის უზრუნველყოფაში.

სახალხო მეურნეობის გადაყვანის ინტენსიური განვითარების გზაზე.

ამვე დროს, მთლიანად განვლილი ხუთწლეულის შედეგები მოწმობს, რომ ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ყველა მიმართულებით ჩვენმა ქვეყანამ წინ წაიწია. მეათე ხუთწლეული ღრმად აღდგოს დაიწყების საბჭოთა ხალხის გმირულ საქმეთა ისტორიაში.

საბჭოთა კავშირმა ოთხმოციანი წლები დაიწყო იმ პირობებში, როცა მის განვარტულებაში მსოფლიო ეკონომიკური და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი, მაკროეკონომიკური კადრები, ეკონომიკური და სოციალური განვითარების დარგში მიღწეული მიწნები საშუალებას გვაძლავს გადავწყვიტოთ კიდევ უფრო მასშტაბური ამოცანები.

IV. ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

მივალწით პროგრესულ ძვრებს სახალხო მეურნეობის სტრუქტურაში, სრულყოფილ დარგთშორის და შიდადარგობრივი პროპორციებით; განვითარებულ მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესს განსაზღვრული დარგების უზიარტესი განვითარება, დიდი ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსების შექმნა; უზრუნველყოფილ აგრესამრეწველო კომპლექსის ყოველმხრივი განვითარება, მისი მატერიალური და სულიერი სიმდიდრეები, ეკონომიკური და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი. განმტკიცდეს სსრ კავშირის სოციალური საფუძველი — მუშათა, გლეხთა და ინტელიგენციის ურდველი კავშირი; განმტკიცდეს ხალხთა მეგობრობა.

თანამშრომლობდა განახორციელებს თავის ეკონომიკურ სტრატეგიას, რომლის უმადლესი მიზანია ხალხის ცხოვრების მატერიალური და კულტურული დონის განუხრავლი ამაღლება, უკეთესი პირობების შექმნა იმისათვის, რომ ყველმხრივ განვითარდეს პიროვნება მთელი საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის შემდგომი ამაღლების, შრომის ნაყოფიერების გადიდების, საბჭოთა ადამიანების სოციალური და შრომითი აქტიურობის ზრდის საფუძველზე.

აქედან გამომდინარე, უახლოეს ათწლეულში: უნდა უზრუნველყოფილი იქნას საზოგადოების შემდგომი სოციალური პროგრესი, განახორციელო ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების ფართი პროგრამა.

უფრო სრულად დავიწყალოთ მთელი მოსახლეობის მოთხოვნილება მათი სახარისხოვანი და მრავალფეროვანი კვების პროდუქტებზე, სამეწველო საქონელზე, კულტურულ-საყოფაცხოვრებელი და საოჯახო დანიშნულების საგნებზე.

გაუმჯობესდეს მოსახლეობის საბინო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებელი პირობები, ძირითადად მივადლოთ იმას, რომ თითოეული ოჯახი უზრუნველყოფილი იქნას სასახლით, განვითაროთ კომუნალური მეურნეობა და ტრანსპორტი, კეთილმოეწყვიტ ქალაქები და სოფლები.

განახორციელოთ ღრმა გარდაქმნები ადამიანთა ცხოველქმედობის უმნიშვნელოვანეს სფეროში — შრომაში, გაუმჯობესდეს და შევასუბუქოთ მისი პირობები, უზრუნველყოფილი იქნას მათი უზრუნველყოფითი მუშაობის ფართო შესაძლებლობანი, მნიშვნელოვანდლოვების წინაშე განხორციელოთ დავის დაწყებული ლეგებში. შემოღებულია ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების I-V კლასების მოსწავლეობისათვის სხელმძღვანელების უფრო მეტი. განხორციელდა სხვა სოციალური ღონისძიებანი.

<

(გაგრძელება)

ამდენად, მიკრობიოლოგიურ, ცელულოზა-ქაღალდის მრეწველობასა და გეოლოგიურ სადაზვერვო სამუშაოებს.

მნიშვნელოვანდ ავარდობს დიდი სიმძლავრის მოწყობისა და ავრეგატების წარმოება მინერალური სასუქების, მცენარეთა დაცვის საშუალებების, ქიმიური პრეპარატებისა და პლასტიკური მასების გამოშვებისათვის; შექმნათ ცილა-ვიტამინური კონცენტრატების, საკვები საფარველისა და ფეროფორის, აინმეკავს — ლიზინის საწარმო ტექნოლოგიური ხაზები. შექმნათ 82 საკვები ვიტამინისა და ქაღალდის დამზადების კომპლექტური ტექნოლოგიური ხაზები და ავითვისეთ მათი გამოშვება.

უზრუნველყვით უნივერსალური მონტაჟისა და გავრცელების მუშაობის კომპლექტური საბურთო და-გარეგების, ჰაერული ტრანსპორტის მქონე მანქანების, სატელევიზიო და რემონტის მოწყობის, ნავთობისა და გაზის სარეზერვუარო ავტომობილების, ბლოკურ-კომპლექტური მოწყობილობის წარმოება.

მოვაწყოთ დიდი ტვირთების ავტოტრანსპორტის საშუალებების დიდგარეგების სალტების, ახალ სახეობათა პლიბინი და უკუაღობი რეზინ-ტექნიკური ნაწარმის, პლიმერული ავსებისა და სარეზინო მისების დაზღვევისათვის გათვალისწინებული დიდწარმოებელი ტექნიკის გამოშვება.

ავადილოთ მაღალეფექტიანი აირსაწმენდი, მტკერ-პერი მოწყობილობისა და სამრეწველო ჩამდინარე წყლების საწმენდი მოწყობილობის წარმოება.

ჩარხანშენებელ და საინჟინერო მრეწველობაში მნიშვნელოვანდ ავამაღლოთ დამზადებული ტექნიკისა და ინსტრუმენტის ტექნიკური დონე და გავაუმჯობესოთ ისი ხარისხი. ამ მიზნით: გავზარდოთ ლითონსაჭრელი ხარხების, სამკვდლო-საწმენდი მანქანების, სასხმლო და ხისდამამუშავებელი მოწყობილობის წარმოება 1,3-1,6-ჯერ, გავაღვიძოთ მათი სამიწმენდი და ხანგამძლეობა ქსელატაციის დროს, აგრეთვე გავზარდოთ ლითონსა-ჭრელი ხარხების სიხუსტე სულ ცოტა 20-30 პროცენტით;

უზრუნველყვით სამკვდლო-საწმენდი მოწყობილობის გამოშვების უპირატესი ზრდა;

უფრო სწრაფად განვავითაროთ ავტომატური მანიპულატორები ალტერნული ლითონდამამუშავებელი მოწყობილობის გამოშვების წარმოება;

მნიშვნელოვანდ მეტი გამოტყვით რიცხვით პროდუქციას მართვის ლითონდამამუშავებელი ხარხები, განსაკუთრებით მრავალპერაციანი ხარხები, რომლებზეც ავტომატურად იცვლება ინსტრუმენტები; მანქანათმშენებლობისა და ლითონდამამუშავებისათვის განკუთვნილი ავტომატური ხარხები, მათ შორის გარდაქმნადი ხარხები; მათ და უნიკალური ლითონსაჭრელი ხარხები და სამკვდლო-საწმენდი მანქანები; მასობრივი ნაწარმის აწყობის ავტომატიზაციის მოწყობილობა;

უფრო ფართოდ ვაწარმოოთ ავეჯი, მერკან-ბურბუ-ქლის ფილები, საღებავი-საშენი ნაწარმის, ხისპა-ვილიანი სახლებისა და მერქნის სხვა ნაწარმის დასა-მადლებელი ავტომატური ხისდამამუშავებელი მოწყობი-ლობის კომპლექტები.

გავზარდოთ ინსტრუმენტის, კერძოდ აბრაზული ინს-ტრუმენტის დამზადება, ამასთან უზრუნველყოთ, რომ უფრო სრულად მკაფიოდ დამზადდეს მანქანათმშენებლო-ს, ლითონდამამუშავებისა და სხვა დარგების მოთხოვნ-ებთან ასეთ ინსტრუმენტზე.

ფართო მასშტაბით მოვაწყოთ ახალ სახეობათა ინს-ტრუმენტის წარმოება, მათ შორის ცვეთამდევე სა-გარის, უკიდურესად სწრაფად მუშაობის, სინეზური ლამისებისა და სხვა ზუსალი მასალების გამოყენებით.

ხელსაწყოთმშენებლობაში ავამაღლოთ გამოთვლელი მექანიკის, ხელსაწყოებისა და ავტომატიზაციის საშუ-ალებათა ტექნიკური დონე მერკანულ-ტრანსპორტის, ობ-იექტების მონიტორინგისა და ლაზერული ტექნიკის უახლეს მრეწველათა საფუძველზე.

უპირატესი ტემპით განვავითაროთ სწრაფმოქმედი პროდუქტი და გამოთვლელი კომპლექსების, პერიფე-რული მოწყობილობისა და მისი საპროგრამო საშუა-ლებების, რეგულირებისა და ტელემექანიკის ელექტრო-ნული მოწყობილობების, რთული ტექნოლოგიური პრო-დუქტების კომპლექსური ავტომატიზაციის სისტემების მშენებლური მექანიზმების, ხელსაწყოებისა და გა-ამაღლებლების, ავრეგატების, მანქანებისა და მოწყობი-ლობის წარმოება, გავაღვიძოთ ოპტიკური ხელსაწყო-ების გამოშვება.

მოვაწყოთ ენერგომომხარების მართვის ავტომატიზე-რული სისტემებისათვის საზომ-სინფორმაციული ტექნი-კის; აგრეთვე სოფლის მეურნეობისა და სხვა დარგების რეგულირების ხარისხის საკონტროლო ხელსაწყოებისა და ავტომატიზაციის საშუალებათა წარმოება.

უზრუნველყვით ნავთობის, გაზისა და სხვა სასარგებ-ლო წიაღისეულის დაზვერვის გეოფიზიკურ საშუაობათა მოწყობისათვის საჭირო ციფრული სენსორებისა და კომპლექსების შექმნა და გამოშვება. გავავითაროთ ტექნოლოგიური კვლევების, საბოლოო-ენერგეტიკული რესურ-სების ხარჯებისა, შრომის პირობების, გარემოს მდგო-რეობისა და კონტროლის ხელსაწყოებისა და საზომი მოწყობილობების, თანამედროვე სახეობის ხელსაწ-ყოებისა და აპარატურის, აგრეთვე საზომი ტექნიკისა და სლარის აპარატების წარმოება.

საავტომობილო მრეწველობაში უფრო სწრაფად განვავითაროთ დიზელის ძრავიანი სატვირთო ავტომო-ბილების წარმოება. ავითვისოთ განსაკუთრებით დიდი ეფექტიანობის ახალი მაღალეფექტიანი სატვირთო მანქანისა და ავტომობილების, საერთო დანიშნულე-სი თვისახლოვანი ავტომობილებისა და დიზელის ძრ-ავიანი ავტომობილების გამოშვება, გავზარდოთ ავტომობი-ლების მანქანებისათვის გათვალისწინებული მისამბელობისა და ავტომობილების წარმოება. გავზარდოთ მთავრის მანქანების საბოლოო ეკონომიურობა მათი კონსტრუქ-ციის სრულყოფის გზით.

გავავითაროთ დატვირთვა-გადმოტვირთვის მოწყო-ბილობანი სატვირთო ავტომობილების, აგრეთვე 20 და 30 ტონა ტვირთმწოდის კონტეინერბოძების, რეფ-ერირების, ნავთობპროდუქტებისათვის გათვალის-წინებული ავტოტრანსპორტის, 9-13,5 ტონა ტვირთმწო-ბის პირუტყვის, ფრინველის, ცოცხალი თევზისა და სხვა კომპლექსური სასუქების გადამსხვილი საშუ-ალებების, ავტოტრანსპორტისა და სახალხო მობილობის ექსპლუატაციის საშუალებების მონიტორინგის საჭირო ტექნიკური ტრანსპორტის წარმოება.

შექმნათ სოფლის მეურნეობისათვის ხე-ტყის მრეწ-ველობისა და მშენებლობისათვის საჭირო დიდი გამა-ღვიძების სპეციალური ავტომობილებისა და ავტომატიზე-რული კონსტრუქციები და მოვაწყოთ მათი სერიული გამოშვება.

შექმნათ დიდი ეფექტიანი წყაროების მქონე მცირე-სიხისა და სატვირთო ელექტრომობილები და დავიწ-ყოთ მათი წარმოება. გავავითაროთ საკისრების მრეწველო-სა და განსაკუთრებით გადამდებული ტვირთმწოდის მანქანების, ჩარხმშენებლობისა და ხელსაწყოთმშენებ-ლობისათვის გათვალისწინებული ზეხუსტი საკისრების წარმოება.

სატრაქტორი და სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშე-ნებლობაში უზრუნველყოთ კ-700, ტ-150 და სხვა ტი-პის მძლავრი ტრაქტორების, აგრეთვე მათი მანქანე-ებისა და იარაღების მთელი კომპლექსის წარმოების შედგენიმი ზრდა.

განვავითაროთ მიწათმოქმედებაში ინდუსტრიული ტე-ქნოლოგიების დანერგვისათვის გათვალისწინებული დი-დმწარმოებელი მანქანების საჭირო შენარჩენის სა-წარმოო სიმძლავრეები და მოვაწყოთ მათი დამზადება. შექმნათ ისეთი მძლავრი სათონი ტრაქტორისა და დიდმწარმოებელი მარცვალსაღები კომბინის კონს-ტრუქციები და დავიწყოთ მათი გამოშვება, რომლებიც თავისი ტექნიკურ-ეკონომიკური მაჩვენებლების მიხედ-ვით შეესაბამება თანამედროვე მოთხოვნებს.

გავზარდოთ ეროზიასაწინააღმდეგო ტექნიკის, მეზო-სტრუქციის, მებაღეობის, მევენახეობისა და სამკურნალო-ქანები კულტურების თესვა-მოყვანისათვის საჭირო მან-ქანების, მცირეგაბარიტული ტრაქტორებისა და მათი იარაღების კომპლექტის წარმოება.

მოვაწყოთ თვითმავალი დეგრეულსაღები სამკელო მანქანების გამოშვება. გავაღვიძოთ კომბინირებული ნიადაგსამამუშავებელი და სათესი მანქანების, აგრეთ-ვე ავტოტური მუშაორგანოებიანი მანქანა-იარაღების წარ-მოება.

მოვაგვაროთ ახალი დიდმწარმოებელი მანქანებისა და მოწყობილობის დამზადება, რომლებიც საჭიროა მყარი და თხევადი მინერალური სასუქების, მცენარეთა დაცვის ქიმიური საშუალებების მშენებლობისა და ნია-დაგვი მუშაობისათვის, აგრეთვე დიდმწარმოებელი მარ-ცვალსაწმენდი, მარცვალსაწმენი-საწრები ავრეგატე-ებისა და კომპლექსების გამოშვება.

მეტყველებლობისა და საკვებწარმოების მანქანათმშე-ნებლობაში გავზარდოთ მაღალეფექტიანი მანქანებისა და მოწყობილობის კომპლექტების გამოშვება, რომლებიც უზრუნველყოფს საკვების დამზადების, შეზღვევისა და დარიღების, პირუტყვისა და ფრინველის მოვლა-შენა-ხვისა და გამოზრდის პროგრესული ტექნოლოგიური პროდუქტების დანერგვას, აგრეთვე მტკნარი წყლის მე-თეგვლინისათვის საჭირო მოწყობილობის დამზადება.

მნიშვნელოვანდ გავავითაროთ თვითმავალი საკვებ-საღები მანქანების წარმოება. გავითვალისწინოთ ნია-დაგვი ორგანული სასუქების შესაძლოად გადამდებული მწარმოებლობის, ტვირთმწოდისა და გამავლობის მან-ქანების, მწვანე საკვების მასის გადამსხვილი გადამდებელი ტექნოლოგიის სატრანსპორტო საშუალებების, მაღალმწარ-მოებლური დასატვირთი საშუალებების, აგრეთვე ფერ-მემში რძის პირველად გადამამუშავების, გაციებისა და შენახვის მოწყობილობის საწარმოო სიმძლავრეთა გან-ვითარება და მათი გამოშვების გადამდება.

სამშენებლო, საგზაო და კომუნალური მანქანათმშენე-ბლობაში შექმნათ დიდმწარმოებელი მანქანები სამ-შენებლო წარმოების ყველა სტადიაზე ძირითადი საშუ-ალობა კომპლექსური მექანიზაციისათვის და ავითვისოთ მათი გამოშვება.

დავაჭიროთ მძლავრი თვითმავალი მიწასაბრელო-სა-ტრანსპორტო მანქანების, ტყესაყავი სამუშაოების მექა-ნიზაციის, სამელორაციო მშენებლობისა და კომუნა-ლური მეურნეობისათვის საჭირო ახალ სახეობათა ტე-ქნიკის გამოშვება.

გავავითაროთ მოქმედი წარმოების პირობებში სამ-შენებლო სამუშაოთა შესრულებისათვის საჭირო მან-ქანების გამოშვება.

ავამაღლოთ მექანიზებული, ხელის სამშენებლო-სამო-ნტაჟო ინსტრუმენტისა და სამშენებლო-მოსაპირკეთებე-ლი მანქანების ტექნიკური დონე, გავავითაროთ მათი ნომენკლატურა და გავზარდოთ წარმოება.

დავაჭიროთ კომპლექტური ტექნოლოგიური ხაზე-ბისა და მოწყობილობის შექმნა და სერიული გამოშვე-ბის ათვისება პროგრესული საშენი მასალების, ნაე-თობებისა და სასაწყო კონსტრუქციების დასამზადებ-ლად. გავაღვიძოთ დიდმწარმოებელი ავტომატური ხა-ზების გამოშვება მშრალი წესით კემენტის მისაღებად.

მსხუტე და კვების მრეწველობის მანქანათმშენე-ბლობაში მეფუძემოთი და დავიწყოთ იმ მანქანებისა და მოწყობილობის მაღალეფექტიანი სისტემათა წარმოება, რომლებიც უზრუნველყოფენ ტექნოლოგიური პრო-დუქტების მექანიზაცია-ავტომატიზაციის, სასოფლო-სა-მეურნეო ნედლეულის კომპლექსურ გამოყენებას, და-ნაკარგების შეცირების მისი გადამამუშავების, შენახვი-სა და მომხმარებლისათვის მიწოდების დროს, აგრეთვე პროდუქტის ხარისხის გაუმჯობესებასა და ასორტიმე-რის გაფართოებას.

გავზარდოთ მოწყობილობის წარმოება ხანგრძლივად შესახანი სასურსათო პროდუქტებისა და ნახევარპრო-დუქტების დასამზადებლად, სასურსათო და სამრეწველო საქონლის დასამზადებლად და შესაფუთავად, აგრეთვე ვაკრობის, საზოგადოებრივი კვებისა და საყოფაცხოვ-რებო მომსახურების საწარმოთა აღსაჭურვად. უზრუ-ნველყვით მამლისა და სელის პირველად გადამამუ-შავების, ბოჭკოების უთითისტრო დაფრის, ტრიკოტაჟის ნაწარმისა და ქსოვილების პირგამოყვანის უქსოვანი ქსოვილების, ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის დასამა-ღებელი დიდმწარმოებელი ნაქალაქი ხაზებისა და მოწყობილობის კომპლექტების გამოშვება.

შეუქმნათ პოლიგრაფიული მრეწველობის ელექტრო-ნიკის საშუალებათა გამოყენებით ტექსტისა და ოლეს-ტრაციის დასამამუშავებელი ეფექტიანი მანქანებისა და მოწყობილობის სისტემა. გავაღვიძოთ ოფსეტური საბე-ჭდი მანქანებისა და საჭირო ავტომატიზებული მოწყო-ბილობის გამოშვება.

ყველწარმად გავავითაროთ ელექტროსაყოფაცხოვ-რებო ტექნიკის წარმოება და ასორტიმერი, გავაღვიძოთ მისი საიმედოობა, ეკონომიურობა, კომფორტულობა და ესთეტიკური გაფორმება.

საშენი მასალების, სამშენებლო კონსტრუქციებისა და დებულების მრეწველობაში გავზარდოთ პროდუქცი-ის მოცულობა 17-19 პროცენტით. გავითვალისწინოთ იმ ნაწარმის გამოშვების უპირატესი განვითარება, რომელიც უზრუნველყოფს მშენებლობის ლითონტეკა-ლობის, ლიგნიტისა და შრომდატვირდობის, შენობათა, ნაგებობათა წონის შემცირებასა და მათი თბოდაცვის გადამდებას.

გავაწარმოოთ 1985 წელს 140-142 მილიონ ტონამდე ემენტური. გავავითაროთ მაღალმარცხანი, მრავალკო-მპონენტური და სპეციალური ემენტების გამოშვება. განვავითაროთ ფორიანი შემეღობის საწარმოო სიმ-ძლავრენი, რისთვისაც გამოვიყენოთ თბოტექნოლოგი-ურების ნაცარი და ფოსფორული წილი, მრეწველობის სამთომომპოვებელი დარგებისა და ქვანახშირბადი-რეზერვუარი ფაბრიკების ხარხების, უზრუნველყოთ არა-მადნეული საშენი მასალების მრეწველობის შემდგომი განვითარება. გავზარდოთ მინის, განსაკუთრებით გა-რაილებული მინის, გასაღებულის და თბოდაცვის, მინის ბოჭკოს, ემენტური მოსაპირკეთებელი და თბო-დაცვითი და ხმარისაოპტიკური მასალების, სამშენებ-ლო ქაშაურისა და სანტექნიკური ნაკეთობების წარმი-ება, გავაუმჯობესოთ მათი ხარისხი.

გავაღვიძოთ პროგრესული რკინაბეტონის, ლითონისა და წებოლი ხის კონსტრუქციების გამოშვება. დავაჭიროთ ენერგის დამამრავლო ტექნოლოგიების შემოქმედება და დანერგვა ემენტის, მინის, კიბრების წარმოებაში, რკინაბეტონის სითბური დამამრავლები, კერამიკული ნაწარმის გამოყენის ეკონომიური მეთო-

დების, სითბური ავრეგატების იზოლაციისა და მეო-რეული სითბოს გამოყენების ეფექტიანი წესების შემუ-შავება და დანერგვა. გავაღვიძოთ ეკონომიური გა-სათბობი ხელსაწყოებისა და სანტრაქტურ-ტექნიკური მოწყობილობის, ავტომატიზებული გასათბობი ქვაბე-ბისა და საქვაბე დანადგარების დამზადება.

განვავითაროთ ავრის წარმოების ტექნიკური განა-ხლება უახლესი ტექნიკის ბაზაზე. უფრო ფართოდ მივაწყოთ სოფლის მეურნეობას კირქვისა და ლითონის ფხენილი მკვე ნიადაგების გა-კონინებისათვის.

გავზარდოთ შრომის ნაყოფიერება 16-19 პროცენ-ტით.

ხე-ტყის, ცელულოზა-ქაღალდისა და ხისდამამუშავე-ბელი მრეწველობაში გავაღვიძოთ პროდუქციის მოცუ-ლობა 17-19 პროცენტით.

უზრუნველყოთ ხე-ტყის დამამზადებელი მრეწ-ველობის შემდგომი განვითარება, ალტერნოტი საწარ-მოები ხე-ტყის დამზადების, საგზაო მშენებლობისა და დატვირთვა-გადმოტვირთვისათვის განკუთვნი-ლი დიდმწარმოებელი მანქანებით. გავაუმჯობესოთ შრომისა და ყოფაცხოვრების პირობები ხე-ტყის და-მზადებაზე. უფრო სრულად გამოვიყენოთ ხე-ტყის ნედ-ლეულის რესურსები ქვეყნის ევროპულ ნაწილში გარე-მოსაღმი ზიანის მიუყვეზლად. განვავითაროთ ტყის გა-მწმენის, შერქმის დამზადებისა და გადამამუშავების კომპლექსური ღონისძიებანი.

მნიშვნელოვანდ ავამაღლოთ მერქნის ნედლეულის გადამამუშავების კომპლექსურობა, უპირატესი ტემპით განვავითაროთ პროგრესული სახეობათა ხე-ტყისა და ქაღალდის პროდუქციის წარმოება. გავზარდოთ ხის ტვირთმწოდის ფილების და მუყაის გამოშვება დაახლო-ებით 1,3-1,5-ჯერ, ცელულოზისა — 1,3-1,4-ჯერ — და ქაღალდის — 20-25 პროცენტით. შექმნათ და ავითვი-სოთ ახალი ტექნოლოგიური პროდუქტები და მასალები, რომლებიც უზრუნველყოფს სახეობის ასორ-ტიმენტის გაფართოებას და ხარისხის მნიშვნელოვან გაუმჯობესებას, გავზარდოთ შალურისა და საყოფაცხოვ-რებო საქონლის ქაღალდის გამოშვება. უზრუნველე-ყვით მაკულატურის მაქსიმალური უტრიზაციისა. გავა-ფართოოთ ავეჯის წარმოება, გავაუმჯობესოთ მისი ასო-რტიმენტი, ხარისხი და კომფორტულობა.

განვავითაროთ სოფლის საბინაო მშენებლობისათვის განკუთვნილი ხისხალონი სახლების საწარმოო სიმძ-ლავრენი და განვავითაროთ მათი გამოშვების მოცულობა. გავაღვიძოთ მერქნის ნედლეულიდან ცელულოზისა და სხვა ნახევარფაბრიკების გამოსაღობა. უფრო ფარ-დოდ გამოვიყენოთ ფთოლოვანი ჯიშების მერქანი ცე-ლულოზის გამოშვებისათვის.

გავზარდოთ შრომის ნაყოფიერება 16-18 პროცენტით. უპირატესი ტემპით განვავითაროთ სახალხო მომხა-რების საქონლის წარმოება.

მეფუძემოთი და განვავითაროთ ღონისძიებანი, რათა სახალხო მომხარების საქონლის მწარმოებელი და-რგები, საწარმოები და სამუშაოები ალტერნოტი დიდმ-წარმოებელი ტექნიკით, დანერგოთ მოწინავე ტექნო-ლოგია და უფრო სრულად უზრუნველყოთ ისინი მაღალხარისხიანი ნედლეულითა და მასალებით.

გავითვალისწინოთ საქონლის ასორტიმენტის შემდ-გომი გაფართოება-სრულყოფა და ხარისხის ამაღლება საბჭოთა ადამიანების მზარდი მოთხოვნების შესაბამისად, გავაუმჯობესოთ წარმოების კოორდინაცია და სპეციალი-ზაცია. ავითვისოთ კონტროლი სახალხო მომხარების სა-ქონლის ხარისხისადმი.

მსხუტე მრეწველობაში გავაღვიძოთ პროდუქციის მო-ცულობა 18-20 პროცენტით. გავზარდოთ მომეტებული მოთხოვნის მაღალხარისხიანი საქონლის, უქსოვანი ქსოვისა, სხვადასხვაგვარი მამის, შალის, აბრეშუმის, სელის ქსოვილებისა და ტანსაცმლის, ტრიკოტაჟის საც-დობისა და ზედა ტრიკოტაჟის, წინდის, ტრულ-ფარდის ნაწარმის, ბეჭევის ქუდების, ხელოვნური ბეჭევის და ტყავის გამოშვება. მეტი ყურადღება დაუთმოთ საბაე-შვო ასორტიმენტის საქონლის გაფართოებას და ხარის-ხის გაუმჯობესებას.

გავაუმჯობესოთ სპეციალური ტანსაცმლისა და სპე-ციალური ფეხსაცმლის, განსაკუთრებით ქალის ტანსაც-მელ-ფეხსაცმლის, ასორტიმენტი და ხარისხი.

განვავითაროთ მსხუტე მრეწველობის საწარმოთა ტექნიკური განახლება იმ ბაზაზე, რომ უფრო ფართოდ დაეინერგოთ დიდმწარმოებელი პრემიატურ-მექანიკური, როტორული და თვითსარგები სართავი მანქანები, უმატო სასაქონლო დაზვერვი, უწყვეტსასაქონლო მრავალ-სახანი მანქანები, კომპლექსური-მექანიზებული და ავ-ტომატიზებული ხაზები ბამბულის, მალის, ტრიკოტაჟისა და სამკევალო მრეწველობის დარგებში, ქსოვილებისა და ტრიკოტაჟის პირგამოსაყვანი, უქსოვი ფართეულის წარმოება.

V. აპროსამრეწველო კომპლექსის განვითარება

აგროსამრეწველო კომპლექსის ძირითადი ამოცანაა საიმედოდ უზრუნველყოფა ქვეყანა სურსათითა და სა-სოფლო-სამეურნეო ნედლეულით.

სასურსათო პროგრამის წარმატებით რეალიზაციის მიზნით უზრუნველყოთ აგროსამრეწველო კომპლექსის დარგების ერთიანი დავგეგვა, პროდუქციის და შეწო-ხისწარმოებული განვითარება, მისი მატერიალურ-ტექნი-კური ბაზის მნიშვნელოვანი განმტკიცება, დარგების ეკონომიური კავშირუბრთვითების სრულყოფა, სოფ-ლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების გასაღებე-ლად, მისი დაცვა-შენახვის, ტრანსპორტირების, გადა-მამუშავებისა და მომხმარებელად მიტარის გასაუმჯობე-სებლად დარგების ზუსტი თანამოქმედების ორგანი-ზაცია.

სოფლის მეურნეობაში მივაღწიოთ ყველა დარგის დინამიკურ განვითარებას და ეფექტიანობის ამაღლე-ბას, პროდუქციის წარმოების ზრდას და ხარისხის გაუმ-ჯობესებას. განვავითაროთ სასოფლო-სამეურნეო წარმოე-ბის ყოველმხრივი ინტეგრაციის კურსი.

განხიზრულად ენერგოთ მოწინავე გამოცდილება, სრულყოთ შრომისა და წარმოების ორგანიზაცია კოლ-მეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობებში. მნიშვნე-ლოვანდ ავამაღლოთ მიწის, საწარმოო ფონდების, მა-ტერიალური, ფინანსური და შრომითი რესურსების გა-მოყენების ეფექტიანობა. განვავითაროთ ღონისძიებ-ათა სისტემა, რომელიც ხელს შეუწყობს სოფლის მე-ურნეობის პროდუქტების წარმოებისა და დამზადების დაგეგმვის, ეკონომიკური სტიმულირების გაუმჯობესე-ბას, სამეურნეო ანგარიშის განმტკიცებას, პროდუქციის თვითლორებულების შემცირებას, სასოფლო-სამეურნეო წარმოების რენტაბელობის ამაღლებასა და მეურნეობა-თა საფინანსო-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობე-სებას.

განვავითაროთ მუშაობა, რათა სრულყოფით სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სტრუქტურა, ქვეყნის ზონებისა და რაიონებში მისი განლაგება, ავამაღლოთ მი-სი სპეციალიზაციისა და კონცენტრაციის დონე. გა-ვამდიროთ რესურსების, მზარების, ოლქებისა და რაიონების როლი და პასუხისმგებლობა სა-ერთო-საკავშირო სასურსათო ფონდის ჩამოყალიბებაში, აგრეთვე კვების პროდუქტებზე მოსახლეობის მოთხო-ვნის დაკმაყოფილებაში.

დასამზადებელი უწყვეტი ტექნოლოგიური პროცესე-ბი.

გავაუმჯობესოთ საფეიქრო მასალების სტრუქტურა, გავზარდოთ იმ მიზნით ტრიკოტაჟის ნაწარმისა და უქ-სოვი ფართეულის წილი; გავაუმჯობესოთ შვეცვლოთ ტექნიკური მიზნებისათვის გამოყენებული ნატურალური ბოჭკოები ქიმიური ბოჭკოთი, ხოლო ქსოვილები — უქ-სოვი ფართეულოთი.

გავზარდოთ შრომის ნაყოფიერება 16-20 პროცენტით. გავაღვიძოთ კულტურულ-საყოფაცხოვრებო და საო-ჯახო მომხმარების საქონლის გამოშვება სულ ცოტა 1,4-ჯერ, მნიშვნელოვანდ ავამაღლოთ სასაქონლოს ხარისხი, ნიადაგ განახლოთ და გავაუმჯობესოთ მისი ასორტი-მენტი. დაჩქარებული ტემპით განვავითაროთ ხანგრძლი-ვი სარგებლობის ტექნიკურად რთული ნაწარმის გამოშ-ვება, რომელიც გამოირჩევა ფუნქციური დანიშნულები და ეკონომიურობით, გაუმჯობესებული სამო-მხმარებლო და ესთეტიკური თვისებებით, დიდი კომ-ფორტულობით, გამოიყენებით ამ ნაწარმის შესაქმნელად მეცნიერებისა და ტექნიკის თანამედროვე მიწვევები.

მნიშვნელოვანდ გავავითაროთ მასობრივი მოთხო-ნელების საოჯახო მომხმარების, საყოფაცხოვრებო ქიმი-ის საქონლის, სანტაროულ-ტექნიკური ნაკეთობების, სახეინკლო, საღებავო, ბალ-მოსხვის დასამამუშავებელი იარაღის, სასოფლო-სამეურნეო საშუაობათა მცირე მე-ქანიზაციის საშუალებების, სათამაშოების, აგრეთვე მხა-ნარტული და ტექნიკური შემოქმედების, სპორტისა და ტურიზმ

(გაგრძელება)

თვის, ბალახის ფენილის, ძირხვენილისა და სხვა საკვების საცავების ტრანორივი პროექტები მშენებლობაში...

გაგზარდოთ ლაფთოვანი კულტურების მოსავლიანობა, გააუმჯობესოთ მათი ხარისხი და დაცვა-შენახვა...

გააღწიოთ შვსეზობრივი, ზეთოვანი სელის, აბუსალითის, ეთერზეთოვანი და სხვა ტექნიკური კულტურების, აგრეთვე სამკურნალო მცენარეების მოსავლიანობა...

მივალწით კარტოფილის, ბოსტნეულ-ბაზრული კულტურების წარმოების შემდგომ გადამდგას, ასორტიმენტის გაფართოებასა და ხარისხის ამაღლებას...

სრულყოთ ხილბოსტნეული პროდუქციისა და კარტოფილის წარმოების, დამზადების, შენახვის, გადამამუშავებისა და რეალიზაციის ორგანიზაცია...

გააუმჯობესოთ სასაბურთე მეურნეობა, განსაკუთრებით — სამრეწველო საწარმოთა თბონარჩენებისა და თერმული წყლების გამოყენებით...

გააუმჯობესოთ ხილის, კენკრის, ყურძნის, ჩიხისა და სუბტროპიკული კულტურების წარმოება, გააუმჯობესოთ მუშაობა სამრეწველო ტიპის ახალი ბაღ-ვენახების გასაშენებლად...

სრულყოთ სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მეტეოსტაბილურობის, დავაჩქაროთ მისი გადაყვანა სამრეწველო საფეხველზე...

მივიწიოთ მეცხოველეობა სოფლის დამკვეთურ ფორმად. უზრუნველყოთ ამ დარგის პროდუქციის წარმოების შემდგომი ზრდა, პირუტყვისა და ფრინველის პროდუქციის წარმოების ამაღლება...

ინტენსიურად განავითაროთ მეღორეობა, გააფართოოთ საბრუნველო ტიპის მეღორეობის საწარმოთა სიმძლავრე. უწყობი გააუმჯობესოთ არასპეციალიზებული მეღორეობის ფორმისა და მოქალაქეთა პირად დამზადებულ მეღორეობებში ღირსი ხორცის წარმოების შესაძლებლობა...

მივალწით ყოველ სულ პირუტყვზე პროდუქციის გამოსავლიანობის მნიშვნელოვან ზრდას. გადაჭრით გააუმჯობესოთ ჯიშის მომრავლებებისა და სულადობის შენარჩუნების საქმე...

გააუმჯობესოთ სასაქონლო მუშაობის დონე პირუტყვის სანაშენ და პროდუქციული თვისებების გასაუმჯობესებლად, პირუტყვისა და ფრინველის ახალი მაღალპროდუქტიული ჯიშების, ხანებისა და პირადების შესაქმნელად...

გააუმჯობესოთ სასაფრთხო-ორგანიზაციისა და დამწებუნებლობის დამხმარე მეურნეობებში, მოქალაქეთა პირად დამხმარე მეურნეობებში, აგრეთვე მუშა-მოსამსახურეთა მებაღეობა-მეღორეობისა და მეღორეობის ამაღლებით (საზოგადოებრივად), გააუმჯობესოთ მათ დახმარება მოზარდულთა, საკვების, თესლისა და სასუბურების შექმნაში...

უზრუნველყოთ მიწების მელორაციის შემდგომი განვითარება. საექსპლუატაციო გადაცემით სახელმწიფო კაპიტალური დახმარების ხარჯზე 3,4-3,6 მილიონი ჰექტარი სარწყავი და 3,7-3,9 მილიონი ჰექტარი დამორბილი მიწები, გააუმჯობესოთ უდაბნო, ნახევრად უდაბნო და მთის რაიონებში 26-28 მილიონი ჰექტარი საძოვრები...

მივალწით სარწყავი და დაშრობილი მიწების გამოყენების ეფექტიანობის ყოველმხრივ ამაღლებას და ამ მიწებზე საარბევლო მოსავლიანობის მიწვევის გაღების შემცირებას. ავამოლოთ წყლისამეურნეო, მშენებლობის ტექნიკური დონე და ხარისხი, უზრუნველყოთ მიწების მელორაციისა და სასოფლო-სამეურნეო ათვისების სამუშაოთა კომპლექსური მოწყობა, განავითაროთ ღირსი ხორცის სოფლის მეურნეობის საჭიროებ...

ბისათვის წყლის რაციონალური ხარჯვისათვის, სარწყავი და დაშრობილი მიწების მელორაციული მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის, გააძლიეროთ პასუხისმგებლობა ბრუნდების მათი გამოყოფისათვის. უზარუნველყოთ მათი წარმოების არსებულ საშუალო-საღარიბო სისტემათა რეკონსტრუქციისა და მათი წყლით უზრუნველყოფის გაუმჯობესების, ნიადაგების დამლაშებისა და მომრავლებლის შედგენის ლიკვიდაციის სამუშაოები...

შეუდგეთ მოსამზადებელი სამუშაოებს ჩრდილოეთის მიწარეების წყლის ხაზების გადასაგებად მდინარე ვოლგის აუზში, აგრეთვე განავითაროთ მეცნიერული და საარბევლო მუშაობა ციმბირის მდინარეების წყლის გადასაგებად შუა აზიასა და ყაზახეთში...

თანამიმდევრულად განავითაროთ მიწათმოქმედებისა და მეცხოველეობის ქიმიკატის საშუალებათა მიწოდების ზრდასა და უფრო რაციონალური გამოყენების ღონისძიებას. უზრუნველყოთ, რომ 1985 წელს სოფლის მეურნეობის მიწათმოქმედების სულ ცოტა 115 მილიონი ტონა პირბითი ერთეული მინერალური სასუქები, 5 მილიონი ტონა ქიმიური საკვები დანახავები და 650-680 ათასი ტონა მცენარეთა დაცვის მაღალეფექტიანი საშუალებები, გააუმჯობესოთ სოფლის მეურნეობის უზრუნველყოფა საკვების დაკონსერვებისათვის საჭირო ქიმიური საშუალებებით...

ავამოლოთ სოფლის მეურნეობაში აგროქიმიური საშუალების როლი და პასუხისმგებლობა მინერალური სასუქების, კირის მასალების, მცენარეთა დაცვის ქიმიური საშუალებების ეფექტიანი გამოყენებისათვის. უფრო ფართოდ დავითაროთ სასუქის ლოკალიზური მეთოდის ხერხები. მკვეთრად შევამოლოთ მინერალური სასუქების დანახავები შენახვის, ტრანსპორტირებისა და გამოყენების დროს...

უზრუნველყოთ ორგანული სასუქების რესურსების უფრო სრული და ეფექტიანი გამოყენება. ავამოლოთ მეურნეობაში ამ მიზნებისათვის საჭირო დიდწარმოებულური მანქანა-იარაღების კომპლექტი. გააუმჯობესოთ 1985 წლისათვის ორგანული სასუქების გამოყენების მოცულობა 1-1,2-მჯობიარდ ტონად. ავამოლოთ მკავი ნიადაგების გაკირავების ხარისხი...

გაავითაროთ ხორცი, რომ შეიქმნება ხუთწლედში სოფლის მეურნეობის გამოყენების შესაძლებლობის კაპიტალური დახმარება, რომლის ხვედრითი წილიც სახალხო მეურნეობის განვითარებისათვის მოსამზარი სახარების საერთო მოცულობაში არ უნდა ჩამოვარდნილიყოს მიწვეულ ღირსს. ყოველწლიურად ავამოლოთ საწარმოო და ნიშნულბის კაპიტალური დახმარებათა ეფექტიანობა, მოგამართო იმინი, უზრუნველყოთ ყოველი, მიწების ნაყოფიერების გაღების, მეცხოველეობის ტრანსპორტი საკვები ბაზის, პროდუქციის პირველადი გადამამუშავების სიმძლავრეების შექმნას, საწყობებისა და საცავების მშენებლობას, მეცხოველეობის სადგომებისა და სხვა ობიექტების რეკონსტრუქციის-გაფართოებას...

გაუმჯობესოთ უზარუნველყოთ ტემპით სოფლის ეკთლომეურნეობის საცხოვრებელი სახლები, პირუტყვისა და ფრინველის მოვლა-შენახვისათვის საჭირო სასაქონლო ნაგებობები, ბაგეშთა სკოლამდელი დაწესებულებანი, კლუბები და კულტურულ-საყოფაცხოვრებელი ნაშენებლები სხვა ობიექტები. გაავითაროთ ამ მიზნით გასაღები კაპიტალური დახმარება 39 პროცენტით. ავამოლოთ სოფლის დასახლებული პუნქტების უზრუნველყოფა ცენტრალურბული თბოგამომზარებებით, წყალსადენითა და კანალიზაციით. განავითაროთ მკარსაფარების შიდასამეურნეო გზების მშენებლობის მასშტაბი...

დავაჩქაროთ სოფლის მეურნეობის ინდუსტრიული ბაზის განვითარება. გაავითაროთ მაღალი საქარხნო მშაობის მსუბუქ ინდუსტრიული კონსტრუქციითა კომპლექტების გამოყენება. გაავითაროთ სოფლის მეურნეობის ხელახალი ტექნიკური აღჭურვა ახალი ტექნიკის ბაზაზე. მივაწოდოთ სოფლის მეურნეობას ხუთწლედში 1870 ათასი ტრაქტორი, 1450 ათასი საჭიროთი ავტომობილი, 600 ათასი მარცვალსაღები კომბინი და სხვა სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა. დავამართოთ შაქრის ზარდის, ხაზის ბაზის, საბოკოე სელის წარმოების, ნიადაგში ორგანული და მინერალური სასუქების შეტანის, მცენარეთა დაცვის საშუალებების გამოყენების კომპლექსური შექმნა. ავამოლოთ ბოსტნეულის, კარტოფილის, ხილის, საკვებისა და მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოების შექმნისათვის დონე...

მნიშვნელოვანდ გააუმჯობესოთ მანქანა-ტრაქტორების, ავტომობილების, მოსავლის ასაღები და სხვა მანქანების გამოყენება, არ დასრულდეს მათი ნაადრევი ჩამოწვა. გააუმჯობესოთ ტექნიკის შეკეთებისა და მომსახურების ხარისხი, აგრეთვე მისი დაცვა-შენახვა. განავითაროთ შეკეთება-მომსახურების ბაზის განმტკიცება და სპეციალიზაცია. უფრო ფართოდ დავითაროთ ტექნიკის გამოყენების ორგანიზაციის პროგრესული ფორმები...

ავამოლოთ სოფლის მეურნეობაში შრომის ელექტრომომარაგება 1,4-1,5-ჯერ. გაავითაროთ მეურნეობათა ხელმძღვანელებისა და სპეციალისტების, სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების, პარტიული, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანიზაციის მუშაკების პასუხისმგებლობა სოფლის მეურნეობის გაძლიერების მცენარეულ დასაბურვებულ სისტემაში წარმოებაში დანერგვისათვის. ავამოლოთ სოფლის მეურნეობის მეცნიერების ეფექტიანობა, შევამოლოთ წარმოებაში მისი მიწვევების დანერგვის ვადები, განავამტკიცოთ მეცნიერებისა და წარმოების კავშირი...

თანამიმდევრულად განავითაროთ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სპეციალიზაცია და კონცენტრაცია სამეურნეობათშორისი კოოპერაციისა და აგრესამრეწველო ინტეგრაციის ბაზაზე. უზრუნველყოთ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში იმ დამხმარე სამრეწველო წარმოებებისა და სარეწავლების შემდგომი განვითარება, რომლებიც გადაამუშავებენ სოფლის მეურნეობის პროდუქციას, აგრეთვე დაამზადებენ საშენ მასალებს და გამოუმუშებენ სახალხო მოხმარების საქონელს, უმთავრესად ადგილობრივი ნედლეულისა და მრეწველობის ნარჩენებისაგან...

გააუმჯობესოთ მასობრივ პროფესიონალი კადრების მომზადება სოფლის მეურნეობისათვის, განავამტკიცოთ ევალდუაციური სპეციალისტების კომპლექსიონებისა და საბჭოთა მეურნეობების მართვის საშუალო რგოლი. განავითაროთ კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სამეურნეობათშორისი საწარმოების სამეურნეო დამოუკიდებლობა...

საკუთო მეურნეობაში უზრუნველყოთ მისი თანდათანობით გაღისვა უწყვეტი და რაციონალური ტყე-სარგებლობის პრინციპებით გაძლიერება, ტყეების თვისებრივი შედგენილობის გაუმჯობესება. ვახართ სულ ცოტა 8 მილიონი ჰექტარი ფართობზე ძვირფასი მრეწველობის ხეების ნერგები. დავითაროთ ტყის გაშენების სამრეწველო მეთოდები. შევუდგეთ იმ მიზნობრივი კომპლექსური პროგრამის ორგანიზაციას, რომ სრულ კავშირში ევროპულ-ურალის ზონაში შექმნათ ცელ-ულა-ქალაქის მრეწველობისათვის საჭირო მუდმი-

ვი ხე-ტყის ნედლეულის ბაზა სპეციალურ პლანტაციებში ტყის გაშენების გზით.

მეცხოველეობის საკვები ბაზის გაფართოება-განმტკიცების მიზნით განავითაროთ შუა აზიასა და ყაზახეთის ნახევარდ უდაბნო რაიონებში საძოვრების გატყეების სამუშაოები.

კვების მრეწველობის დარგებში გაავითაროთ პროდუქციის გამოშვება 23-26 პროცენტით. სწრაფი ტემპით განვითაროთ მოხმარებისათვის გამზადებული პროდუქტების, ნახევარფაბრიკატების, კულინარიული ნაწარმის, კარტოფლის პროდუქტების, ახალგაყენული ხილ-ბოსტნეულის გამოშვება. უზრუნველყოთ საბაგეშო და დღეულის კვების პროდუქტების წარმოების უზარუნველყოფის განვითარება.

გაავითაროთ ცილებით, ვიტამინებითა და სხვა სასარგებლო კომპონენტებით გამდიდრებული კვების პროდუქტების ხარისხი და ასორტიმენტი, გაავითაროთ მათი წარმოება, განავითაროთ დამამუშავებელი საწარმოს გამოშვება, განავითაროთ ახალი სახეობათა საფუთავი მასალების გამოყენება, რომლებიც უზრუნველყოფენ სასურსათო პროდუქციის ხანგრძლივ შენახვას და დანახავების შემცირებას.

მნიშვნელოვანდ ავამოლოთ სოფლის მეურნეობის ნედლეულის გადამამუშავების კომპლექსურობა, გაავითაროთ მისი გამოყენება. დავითაროთ წარმოების უწყვეტი სქემები და ინტენსიური რეჟიმები. ფართოდ დავითაროთ მეცენარული ზეთის წარმოებაში პირდაპირი ექსტრაქციის მეთოდები, ხილბოსტნეულის და-კონსერვების ასეპტიკური ხერხი, კომპლექსური-მეცნიერული ხანები ხორცისა და რძის მრეწველობაში, ნედლეულისა და პროდუქტების უზარუნ და კონტინენტული გადაზიდვის ხერხები.

ყოველწლიურად განავითაროთ გადამამუშავებელი მრეწველობის გაღისვა პირუტყვის, რძის, ხილბოსტნეულის მიღებაზე მათი წარმოების ადგილებში და დამამზადებელი ტრანსპორტით გატანა. უზრუნველყოთ სამაცივრო მრეწველობის კომპლექ-

VI. ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის განვითარება

ტრანსპორტის ძირითადი ამოცანა სრულად და დროულად დაკმაყოფილოს სახალხო მეურნეობისა და მოსახლეობის მოთხოვნილება გადაზიდვა-გადაყვანაზე, ამაღლოს სატრანსპორტო სისტემის მუშაობის ეფექტიანობა და ხარისხი. ამ მიზნით საჭიროა:

სრულყოთ გადაზიდვა-გადაყვანის პროცესის ორგანიზაცია და მართვა; ავამოლოთ ტრანსპორტის ტექნიკური საშუალებათა გამოყენების დონე და მუშაობის სიმძლავრეობა; გააუმჯობესოთ ყველა სახეობის ტრანსპორტის მუშაობის კოორდინაცია და თანამშრომლობა სახალხო მეურნეობის სხვა დარგებთან, დავითაროთ შეიქმნული მიმოსვლით გადაზიდვა-გადაყვანის უფრო სრულყოფილი ტექნიკოლოგია;

უზრუნველყოთ ტრანსპორტის მუშაობის დადგენის შემდგომი გაუმჯობესება, აღმოფხვრათ ტვირთის შემცვერი, მტრისმტად შორეული და სხვა არარაციონალური გადაზიდვა, შევამოლოთ ხვედრითი სატრანსპორტო დანახავები, რესურსების ხარჯები ტვირთისა და მგზავრთა გადაყვანაზე; განავამტკიცოთ ტრანსპორტის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, დავაჩქაროთ ახალი ტექნიკის, პროგრესული ტექნოლოგიისა და მართვის ავტომატიზებული სისტემათა დანერგვა, ავამოლოთ დატვირთვა-გადმოტვირთვისა და სარემონტო სამუშაოების კომპლექსური შექმნისათვის დონე;

გააუმჯობესოთ მოძრავი შენადგენლობისა და ფლოტის სტრუქტურა, უზრუნველყოთ მათი უფრო ფართო სპეციალიზაცია; გაავითაროთ ქვეყნის ჩრდილოეთ რაიონებში ტვირთის გადასაზიდვა, აგრეთვე საქალაქო და საგარეუბნო მგზავრთა გადასაყვანად ახალი სატრანსპორტო საშუალებათა გამოყენების სფერო;

დავაჩქაროთ კონტეინერული სატრანსპორტო სისტემის განვითარება, განავითაროთ ტრანს-საგალო ტვირთის გადაზიდვა პაკეტურ კონტეინერული ხერხით და განავითაროთ იმ სატრანსპორტო პუნქტების ქსელი, რომლებიც აღჭურვილი იქნება კონტეინერებისა და მანქანების დასამუშავებლად საჭირო მოწყობილობით. მნიშვნელოვანდ გაავითაროთ მგზავრთა მომსახურება ყველა სახეობის ტრანსპორტზე;

ავამოლოთ მოძრაობის უსაფრთხოება და უზრუნველყოთ გარემოზე ტრანსპორტის მავნე ზემოქმედების შემცირება; სრულყოთ საერთაშორისო მიმოსვლაში გადაზიდვა-გადაყვანის ორგანიზაცია.

განავითაროთ ტვირთის მიტანის ვადების შემცირებისა და მისი დაცვა-შენახვის გაუმჯობესების ღონისძიებანი.

რკინიგზის ტრანსპორტზე განავითაროთ ტექნიკური განახლება, უზრუნველყოთ რკინიგზების ზიდ-ვაუნარობისა და გამტარუნარობის შემდგომი გაღისვა ტვირთბრუნვის მიმართულებით, აგრეთვე რკინიგზის სადგურებისა და კვანძების სიმძლავრეთა ზრდა.

ავამოლოთ ტვირთის გადაზიდვის მარშრუტბაცის დონე და ეფექტიანობა და გრავისის გზის მატარებლების მოძრაობის ორგანიზაციაში. გააუმჯობესოთ ლოკომოტივებისა და ვაგონების გამოყენება. დავაჩქაროთ ვაგონების ბარჯის გადაყვანა გორაკობაში საყვარებზე. 1981-1985 წლებში საექსპლუატაციო გადაცემით სულ ცოტა 5 ათასი კილომეტრი მეორე ლანდავი, უზრუნველყოთ 6 ათასი კილომეტრზე მეტი რკინიგზის ელექტრიფიკაცია და 15 ათასი კილომეტრზე მეტი რკინიგზის ავტომატური ბლოკირებითა და დისპეტჩერული ცენტრალიზაციით აღჭურვა, ავამოლოთ სულ ცოტა 3,6 ათასი კილომეტრი ახალი რკინიგზის ხანები. განვსნათ მატარებლების მოძრაობა ბაკალ-ამურის რკინიგზის მაგისტრალის მთელ სიგრძეზე.

განავამტკიცოთ რკინიგზის ტრანსპორტის სარემონტო და სამშენებლო ბაზა. განავითაროთ რკინიგზის ტრანსპორტის ტვირთბრუნვა 14-15 პროცენტით და მგზავრთბრუნვა—9 პროცენტით, გაავითაროთ შრომის ნაყოფიერება 10-12 პროცენტით. საზღვაო ტრანსპორტზე გაავითაროთ ფლოტის, ნავსადგურებისა და გემშემკვიდრებელი ქარხნების გამოყენება, ტვირთბრუნვისა და მგზავრთა გადაყვანის ორგანიზაცია, ავამოლოთ სატრანსპორტო მომსახურების ქსელის ეფექტიანობა.

შეიქმნოს ფლოტი სპეციალიზებული გემებით — კონტეინერშიდებით, ლინტერშიდებით, სარკინიგზო ბორბებით, არტკრეული ნაოსნობის გემებითა და ყინულშემკვიდრებელი. დავითაროთ სატრანსპორტო გემების აღჭურვა ავტომატური ძალური დახმარებით.

უზრუნველყოთ ჩრდილოეთის საზღვაო გზის დასავლეთ ნაწილში ნავიგაცია მთელი წლის მანძილზე და საჭირო ტვირთის დროული მიტანა უკიდურესი ჩრდილოეთისა და შორეული აღმოსავლეთის რაიონებში.

ქსური განვითარება. ხელოვნური სიცივის მეთოდის ფართოდ გამოყენება სოფლის მეურნეობის პროდუქციის დამუშავებისა და შენახვის დროს.

გაავითაროთ შრომის ნაყოფიერება კვების მრეწველობაში 21-23 პროცენტით, ხორცისა და რძის მრეწველობაში — 27-29 პროცენტით.

ფეხლ-ბურღულისა და კომბინირებული საკვების მრეწველობაში განვითაროთ უმაღლესი ხარისხის ფეხლის წარმოება დაახლოებით 24-27 პროცენტით, კომბინირებული საკვების სახელმწიფო სამრეწველო საწარმოებში — 13-15 პროცენტით, ცილოვანი-ვიტამინური დანამატებისა — 2-ჯერ. დავაჩქაროთ ფეხლის მრეწველობის ტექნიკური განახლება კომპლექსური დღე-მწარმოებლური საფეხავი მოწყობილობით მისი აღჭურვის საფუძველზე.

ავამოქმედოთ 20 მილიონი ტონა საერთო ტეკალობის სამარცვლელ ელვატორები, უზინარეს ყოვლის მარცვლელის ძირითად რაიონებში.

დაჩქარებული ტემპით განვითაროთ მარცვალსაში რბობი სიმძლავრე მშესუშორას, სიმინდისა და ბრანჩის თესვა-მოყვანის რაიონებში.

მიკრობიოლოგიური მრეწველობაში განავითაროთ მიკრობიოლოგიური სინთეზის საფუძველზე წარმოებათა დაჩქარებული განვითარების ღონისძიებანი, უზრუნველყოთ პროდუქციის გამოშვების ზრდა 1,8-1,9-ჯერ.

მნიშვნელოვანდ განავითაროთ სასაქონლო საკვების მიკრობიოლოგიური ცილისა და ლობინის, აგრეთვე საკვები და საეკონომიკური მიზნებისათვის განკუთვნილი ანტიბიოტიკების, საკვები ვიტამინების, მცენარეთა დაცვის მიკრობიოლოგიური საშუალებების, ფერმენტული პრეპარატების, პრემქსების, ბაქტერიული სასუქებისა და მიკრობიოლოგიური სინთეზის სხვა პროდუქციის წარმოება.

გაავითაროთ შრომის ნაყოფიერება 38-42 პროცენტით.

გაავითაროთ საზღვაო ნავსადგურებისა და გემშემკვიდრებელი საწარმოების სიმძლავრეები.

გაავითაროთ საზღვაო ტრანსპორტის ტვირთბრუნვა 8-9 პროცენტით.

სამდინარო ტრანსპორტზე არსებულად განავამტკიცოთ მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, უზინარეს ყოვლისა, იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოთ ტვირთის გადაზიდვა ციმბირის, შორეული აღმოსავლეთისა და ჩრდილოეთის რაიონებში. შექმნაღირად გაღისვათ, სადაც მკვირვნილია, ტვირთბრუნვა რკინიგზიდან სამდინარო ტრანსპორტზე; განავითაროთ ნავიგაციის მერობა მაგისტრალურ სამდინარო გზებზე.

გაავითაროთ სამდინარო ნავსადგურების გადამამუშავებელი უნარი. შევავსოთ სამდინარო ფლოტი ლიდ ტვირთბრუნვის სატვირთო თბომავლებით, „მდინარე ზღვის“ მრეწველო ნაოსნობის გემებით, მიმწილი ბექსირებით, დიდტვირთიან შენადგენლობებისათვის განკუთვნილი ბარბებით, ყინულშემკვიდრებით, კომფორტული სამგზავრო გემებით. განავითაროთ სამდინარო ფლოტის სარემონტო ბაზა.

გაავითაროთ სამდინარო ტრანსპორტის ტვირთბრუნვა 19-20 პროცენტით. დაჩქარებული ტემპით განვითაროთ მოსლადნი ტრანსპორტი, განსაკუთრებით ნავთობპროდუქტების ნავთობისა და გზის ტრანსპორტისათვის.

გააუმჯობესოთ მოსლადნი ტრანსპორტის ობიექტების მშენებლობის ხარისხი და უზრუნველყოთ მათი საიმედო მუშაობა. განავითაროთ ახლად მშენებლად განსადგენების მწარმოებლობის მნიშვნელოვანი გაღისვა, საკომპერსორის სადგურების ავტომატიზაციის ობიექტების. შევქმნათ და დავითაროთ რთულ ბუნებრივ-კლიმატური პირობების ძნელად მისადგრო რაიონებში მოსლადნი მთელი წლის მანძილზე მუშელობის ტექნოლოგია.

საავტომობილო ტრანსპორტზე უზრუნველყოთ მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შემდგომი განმტკიცება და საერთო სარგებლობის ტრანსპორტის უზარუნების განვითარება. განავითაროთ სატრანსპორტო საშუალებათა კონცენტრაცია ლიდ საავტომობილო მეურნეობაში. გააუმჯობესოთ ტექნიკური მომსახურება და რემონტირება-გადამტკიცოთ ავტოსატრანსპორტო საშუალებათა სარემონტო ბაზა და გააუმჯობესოთ მისი მუშაობის სისტემა.

სრულყოთ ავტომობილების პარკის სტრუქტურა ავამოლოთ მასში ლიდ ტვირთბრუნვის მანქანების სპეციალიზებული და მტვირ ტრანსპორტის ავტომობილები ხვედრითი წილი. უზრუნველყოთ ცენტრალიზებული გადაზიდვის, მისამგებლობისა და ნახევარბისამგებლობის კომპლექტიანი ავტომატიზების ფართო გამოყენება, უზინარეს ყოვლისა, საერთაშორისო მიმოსვლის ტვირთბრუნვისათვის.

გააუმჯობესოთ სამგზავრო საავტომობილო ტრანსპორტის მუშაობის ორგანიზაცია ქალაქად და სოფლად. განავითაროთ ავტობუსების მოძრაობის სიმძრე, უზრუნველყოთ მათი რეგულარული მიმოსვლა.

გაავითაროთ საერთო სარგებლობის საავტომობილო ტრანსპორტის ტვირთბრუნვა 1,4-ჯერ და საერთო სარგებლობის ავტობუსების მგზავრბრუნვა — 1,6-18 პროცენტით.

გაავითაროთ საერთო მაგისტრალური საავტომობილო გზების საყვარელი ქსელის დაჩქარებული განვითარება. განავითაროთ საავტომობილო ტვირთბრუნვის მნიშვნელოვანი გაღისვა, რომლებიც რაიონულ ცენტრებს, კოლმეურნეობა-საბჭოთა მეურნეობების ცენტრალურ კარ-მდინარეებს ავავითრებენ საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზებთან. გააუმჯობესოთ გზების მშენებლობის რემონტისა და მოვლა-შენახვის ხარისხი. ამასთან გასაქმებული ყურადღება დაუეთმოთ მოძრაობის უსაფრთხოების ამაღლებას.

Table with 2 columns: Year (1981-1985) and Index (100). Values range from 100 to 115.

საბჭოთა კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლები და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მიმართულებანი